

การใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย

TIME MANAGEMENT OF LECTURER

สิริชัย กิตติกำจร ¹

ดร. เสกสรรค์ ยงวณิชย์ ²

บทคัดย่อ

การศึกษาค่าการใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแบบการใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย อาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 164 คน และตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จำนวน 129 คน รวม 293 คน พบว่าแบบการใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ปัจจุบัน ใช้ระยะเวลา 8 ปี ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ปัจจุบัน ใช้ระยะเวลา 4 ปี ในการขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์ การใช้เวลาในการทำกิจกรรมใน 3 เรื่องหลักใน 1 วันทำการ มีผลการศึกษาดังนี้ อาจารย์มหาวิทยาลัยใช้เวลาในการพักผ่อน 8 ชั่วโมง ใช้เวลาในการทำเรื่องส่วนตัว 6 ชั่วโมง และใช้เวลาในการทำงานและการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง

คำสำคัญ : การใช้เวลา, อาจารย์ในมหาวิทยาลัย

ABSTRACT

The purposes of the research were to study the typical time management of lecturer in university. The group of sample to study 293 people, Include the study with assistance professor 164 people and associate professor 129 people in university. The result showed the typical time management of lecturer use the time in an advance position to assistance professor 8 years and the time in an advance position to associate professor 4 year. That the time management of lecturer in university in this the day. The result was the sleep 8 hour, activity personal 6 hour, work and knowledge 10 hour.

keyword : time management, lecturer in university.

¹ นักศึกษา ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² รองศาสตราจารย์อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาการบริหารการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทนำ

ในสภาพการณ์ปัจจุบัน สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบราชการจึงต้องพัฒนาเพื่อให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และทัดเทียมกับอารยประเทศ รวมทั้งการแข่งขันทางการค้า แม้ว่าประเทศต่างๆ จะมีทรัพยากรที่ไม่เท่าเทียมกัน แต่สิ่งเดียวที่ทุกคนมีอยู่เท่ากันคือ เวลา ดังนั้น หากข้าราชการสามารถใช้เวลาที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ประสิทธิภาพจะตกอยู่แก่ทางราชการ ผลก็คือความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ

สถาบันอุดมศึกษาของไทยมีบทบาทหน้าที่หลักอยู่ 4 ประการ คือด้านการผลิตบัณฑิตด้านการวิจัยด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรมสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นแหล่งรวมของวิทยาการหลายแขนง และเป็นศูนย์รวมของนักวิชาการที่มีความรู้ ความสามารถเป็นจำนวนมาก บทบาทสำคัญของสถาบันอุดมศึกษาจึงเป็นองค์กรขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่จะต้องดำเนินการตามบทบาทและความรับผิดชอบของการเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อที่จะนำประเทศไปสู่สังคมที่พึงปรารถนาในที่สุด ในสถาบันอุดมศึกษา อาจจะกล่าวได้ว่าทุกคนในระบบอาจมีความเท่าเทียมกันในความเป็นมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ หรือนิสิตนักศึกษา แต่ในทางการบริหารและดำเนินการนั้น กลุ่มคนที่สำคัญที่สุดในมหาวิทยาลัย คือ อาจารย์ ที่กล่าวว่าอาจารย์มีความสำคัญมากนั้น ด้วยเหตุที่การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยนั้น งานหลักและงานที่แท้จริง คือ การสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่ชุมชนในรูปแบบต่างๆ นั้น กระทำโดยอาจารย์เป็นหลัก ดังนั้น บทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยและมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังนิสัยการเรียนรู้ให้แก่นิสิตนักศึกษานั้นก็คืออาจารย์

ผลงานของอาจารย์จะดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับความสามารถในการควบคุมตนเองในการใช้เวลาที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์แก่การทำงานมากที่สุด เพราะนอกจากจะขึ้นกับความรับผิดชอบส่วนบุคคลแล้วยังอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยด้านกระบวนการทำงานที่อาจเป็นอุปสรรคให้อาจารย์ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นการสูญเสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์ หรืออาจมีปัจจัยในด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีกมาก ดังการศึกษาของ (ซูลี ชัยพิพัฒน์, 2533) ซึ่งได้รวบรวมปัจจัยที่ก่อให้เกิดการสูญเสียเวลาในการทำงานของอาจารย์เช่น การขาดการวางแผนเป้าหมายในการทำงาน การผัดวันประกันพรุ่ง การไม่ยอมตัดสินใจ การเล็งผลเลิศในงานเกินไป แยกภายนอกขอบพบมาก การทำธุรกิจส่วนตัวในการทำงาน การต้องรอขั้นตอนการทำงาน การขาดข้อมูลในการตัดสินใจ ระบบแฟ้มงานไม่ดี หรือการติดต่อสื่อสารไม่ดี ฯลฯ ซึ่งปัจจัยต่างๆ ที่ก่อให้เกิดการสูญเสียเวลาของอาจารย์นั้นอาจส่งผลให้อาจารย์ไม่มีเวลาที่จะดำเนินโครงการวิจัยให้แล้วเสร็จได้ตามกำหนด

จากข้อมูลที่ค้นพบประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีผลการศึกษาอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย จึงนำไปสู่การศึกษาในเรื่องการใช้เวลาของอาจารย์ ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้จะนำไปสู่การวิเคราะห์ ทบทวนเกี่ยวกับการใช้เวลาที่ถูกต้องตรงกับสภาพความเป็นจริง และนำไปสู่การปรับปรุงการใช้เวลาในการปฏิบัติงานของอาจารย์ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มมากขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษารูปแบบการใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย

วิธีการดำเนินการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 1,087 คน แยกเป็นตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 607 คน คิดเป็นร้อยละ 56 ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จำนวน 480 คน คิดเป็นร้อยละ 44 นำมาคำนวณหากลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Yamane (1960) อ้างโดย (ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ, 2535) ซึ่งยอมรับค่าความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่างได้ 5% หรือ 0.5 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเมื่อกำหนด

แล้วจะได้เท่ากับ 293 คน แยกเป็นตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 164 คน ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จำนวน 129 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย จำนวน 10 คน แยกเป็นตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 5 คน ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วยส่วนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 7 ข้อ ส่วนที่ 2 รูปแบบการใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 21 ข้อ ส่วนที่ 3 คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม และการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้ในการสนับสนุนข้อมูลที่เก็บได้จากแบบสอบถาม เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง แต่มีร่างกรอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาจากสองแหล่ง คือ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปประกอบด้วยข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ นำมาคำนวณหาค่าความถี่ในเรื่องเกี่ยวกับระยะเวลาในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และรองศาสตราจารย์ ข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของอาจารย์มหาวิทยาลัยคำนวณหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ และเขียนพรรณนาเชิงอธิบาย ประกอบคำสัมภาษณ์

ผลการศึกษา

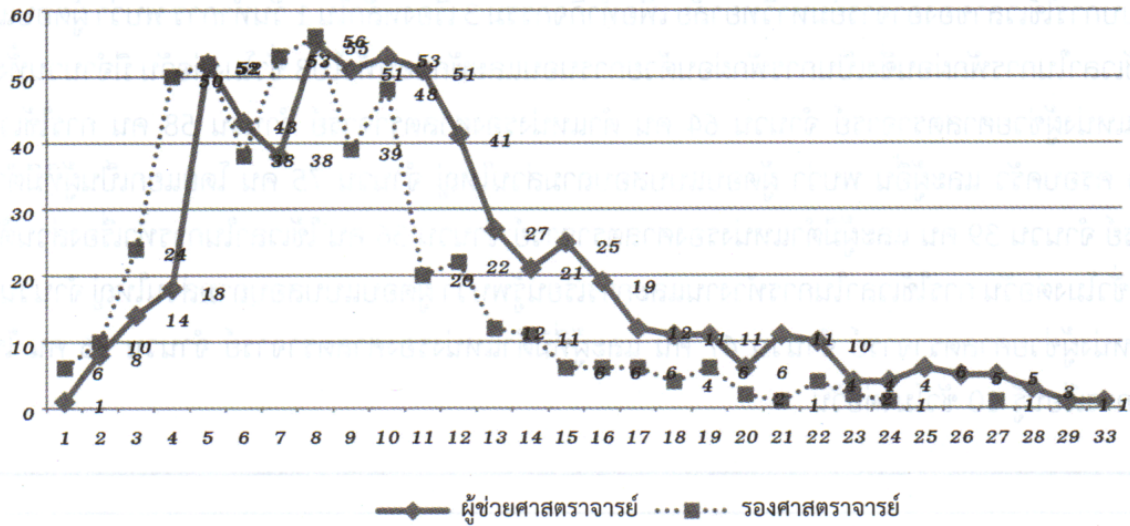
จากการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษารูปได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ (60.07) มีอายุระหว่าง 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ (48.46) มีอายุราชการระหว่าง 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ (38.57) การศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ (72.70) ส่วนตำแหน่งทางบริหารนั้นผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ได้ดำรงตำแหน่งทางบริหาร คิดเป็นร้อยละ (63.82) กลุ่มสาขาวิชาที่สังกัดคือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คิดเป็นร้อยละ (61.43)

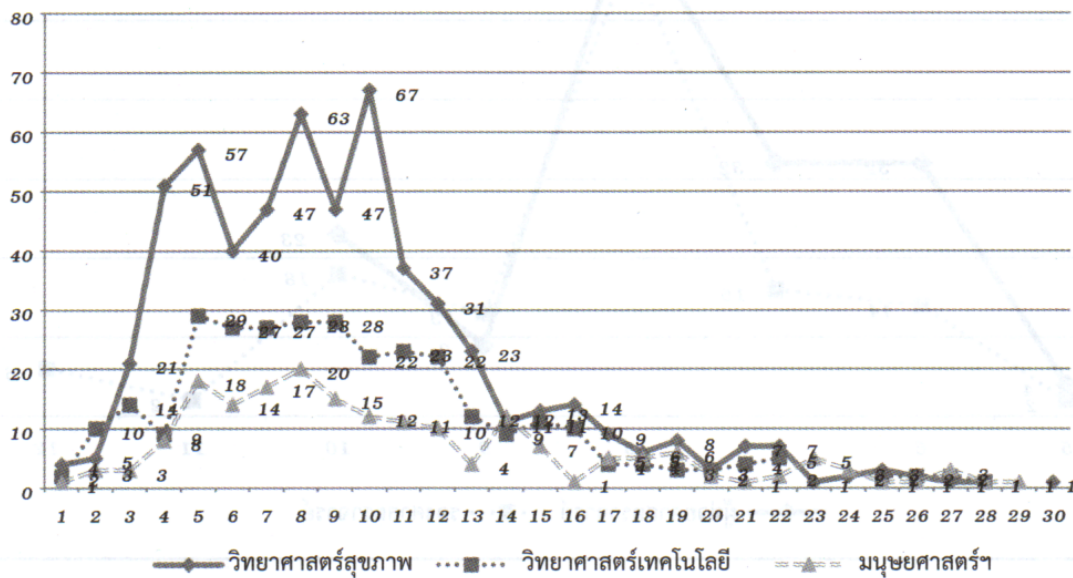
จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยใช้เวลาในการขอตำแหน่งทางวิชาการ โดยนับระยะเวลาเริ่มต้นตั้งแต่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นอาจารย์ จนถึงได้รับตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ มีจำนวนทั้งสิ้น 1,087 คนส่วนใหญ่จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 10.21 ใช้ระยะเวลา 8 ปี ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ แยกเป็นผู้ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในปัจจุบัน จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 5.14 ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 5.06 หากจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่นักวิจัยสังกัด พบว่า กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ส่วนใหญ่ จำนวน 67 คน ใช้เวลา 10 ปี ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ส่วนใหญ่จำนวน 29 คน ใช้เวลา 5 ปี ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่จำนวน 20 คน ใช้เวลา 8 ปี ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

สำหรับการใช้เวลาในการขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์ โดยนับระยะเวลาเริ่มต้นตั้งแต่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ จนถึงได้รับตำแหน่งรองศาสตราจารย์ มีผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ปัจจุบัน จำนวนทั้งสิ้น 480 คน ส่วนใหญ่ จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 14.58 ใช้ระยะเวลา 4 ปี ในการขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์ แยกเป็นผู้ที่สังกัดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 8.13 สังกัดกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 4.38 และสังกัดกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.08

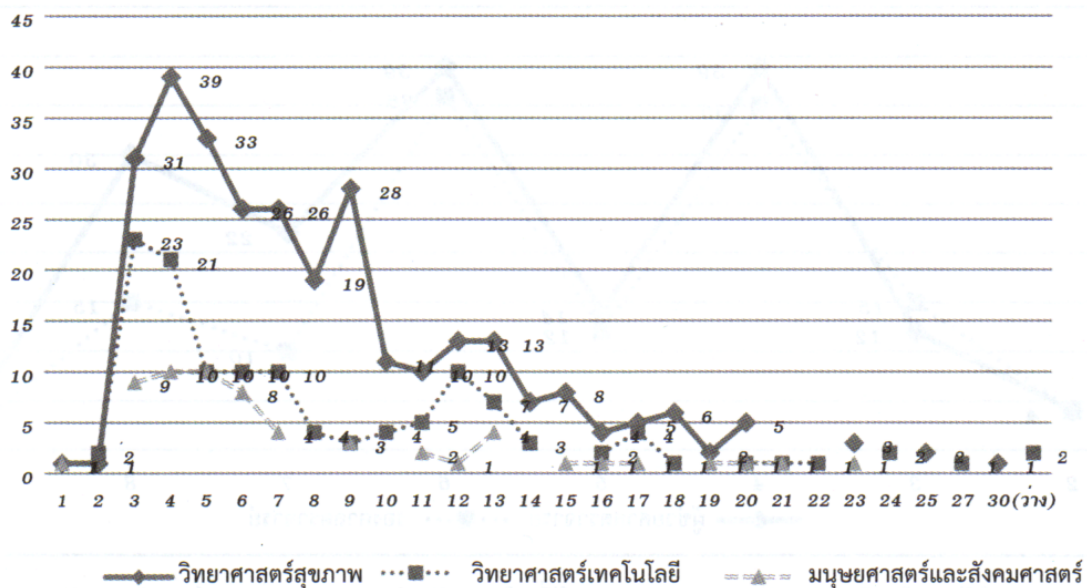

แผนภูมิที่ 1 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัย จำแนกตามตำแหน่งวิชาการ

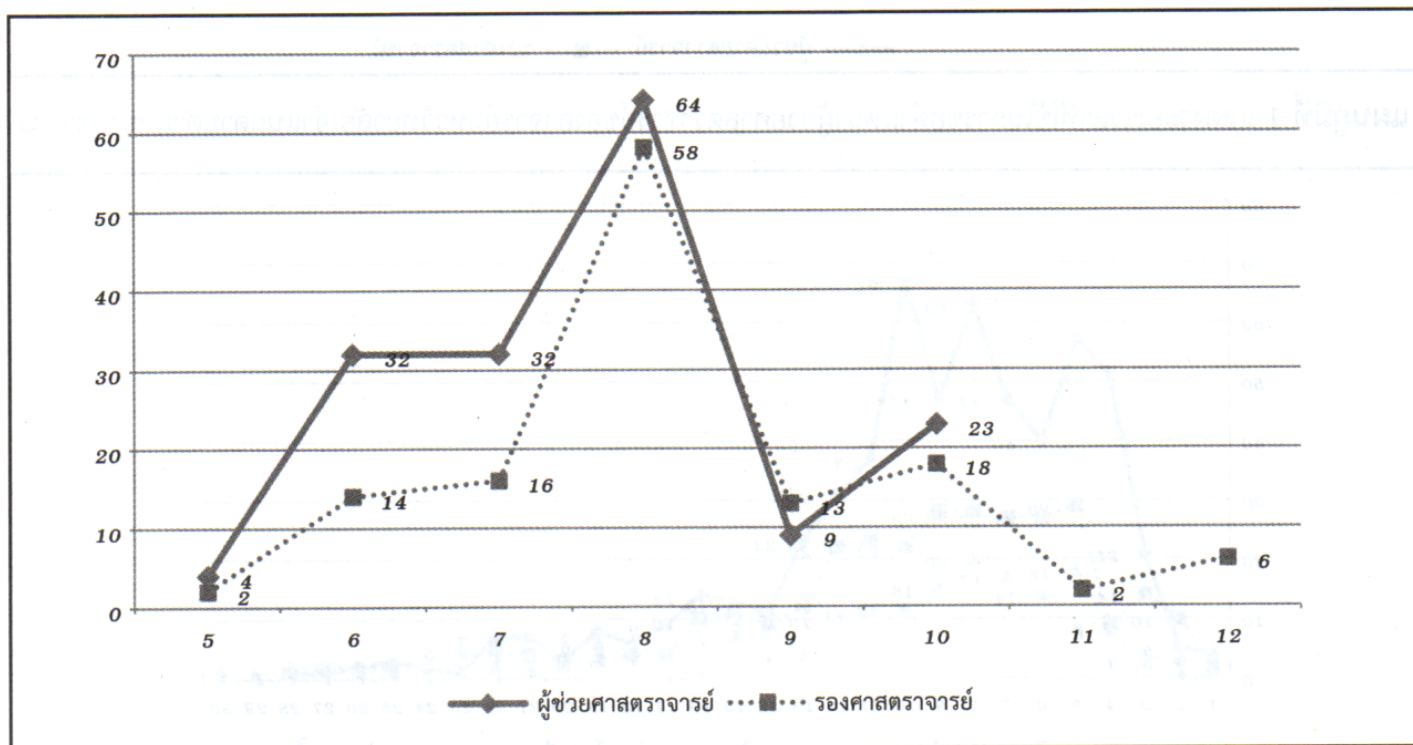
แผนภูมิที่ 2 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัย จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด

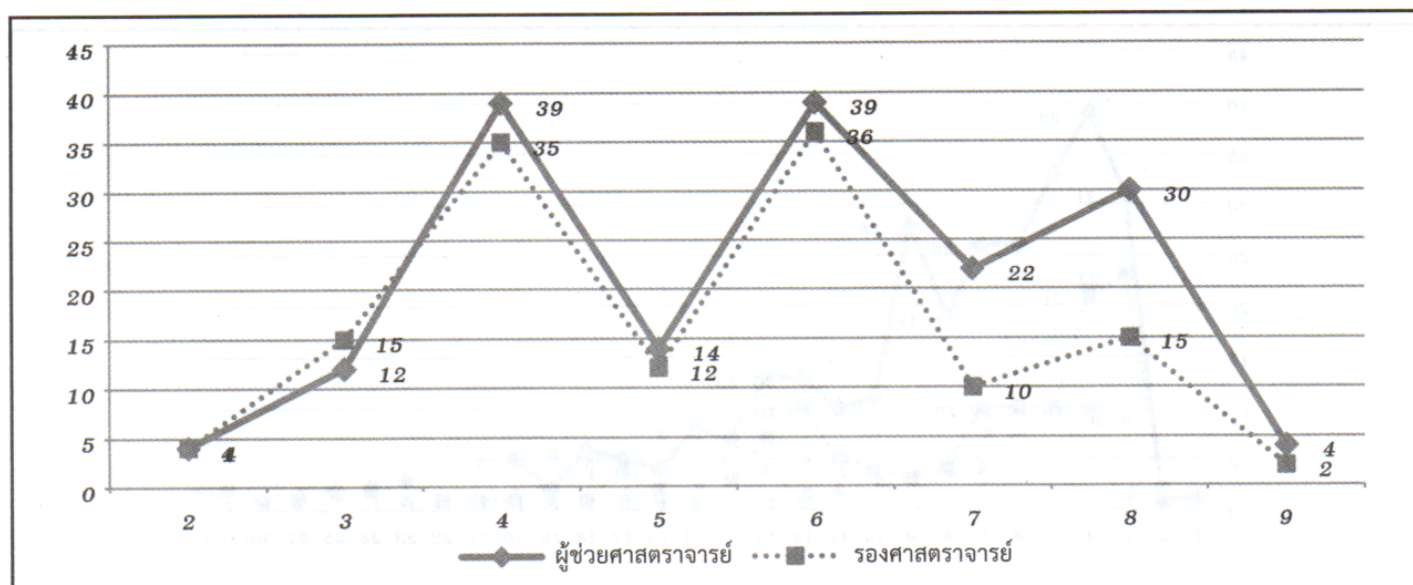
แผนภูมิที่ 3 แสดงระยะเวลาที่ใช้ในการขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัย จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาที่สังกัด

รูปแบบการใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย เพื่อทำกิจกรรม 3 เรื่องหลักใน 1 วันทำการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ใช้เวลาในการพักผ่อนซึ่งเป็นการพักผ่อนด้วยการนอนและพักผ่อนทั่วไป 8 ชั่วโมงต่อวัน มีจำนวนทั้งสิ้น 122 คน แยกเป็นตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 64 คน ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จำนวน 58 คน การใช้เวลาในการทำเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และผู้อื่น พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 75 คน โดยแยกเป็นผู้ที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 39 คน และผู้ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จำนวน 36 คน ใช้เวลาในการทำเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และผู้อื่น 6 ชั่วโมงต่อวัน การใช้เวลาในการทำงานและการเรียนรู้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ จำนวน 83 คน แยกเป็นผู้ที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ จำนวน 47 คน และผู้ที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จำนวน 36 คน ใช้เวลาในการทำงานและการเรียนรู้ 10 ชั่วโมงต่อวัน

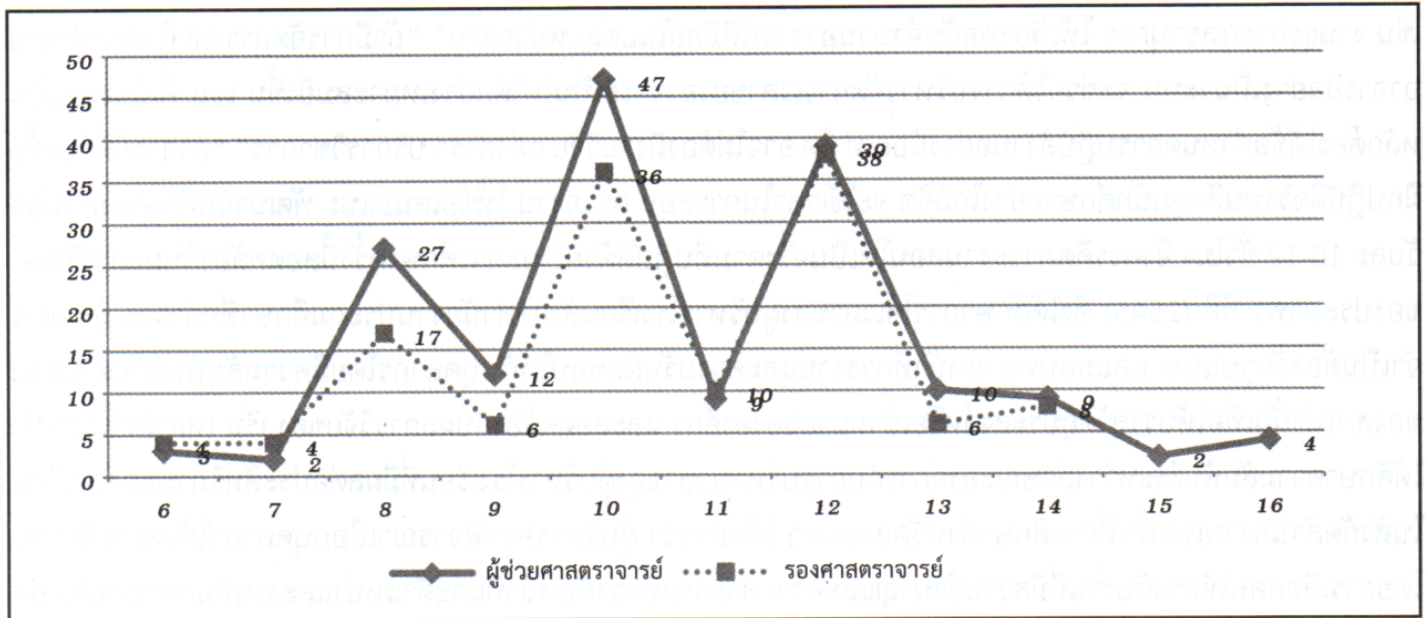

แผนภูมิที่ 4 แสดงการใช้เวลาในการพักผ่อนใน 1 วันทำการของอาจารย์มหาวิทยาลัย จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

แผนภูมิที่ 5 แสดงการใช้เวลาในเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และผู้อื่น ใน 1 วันทำการ ของอาจารย์มหาวิทยาลัย จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

แผนภูมิที่ 6 แสดงการใช้เวลาในการทำงานและการเรียนรู้ใน 1 วันทำการ ของอาจารย์มหาวิทยาลัย
จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษารูปแบบการใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย สามารถอภิปรายได้ดังนี้

ข้อค้นพบจากข้อมูลทุติยภูมิ พบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ของอาจารย์มหาวิทยาลัย ที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ ณ ปัจจุบัน ส่วนใหญ่ใช้เวลา 8 ปี ในการขอตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ปัจจุบัน ส่วนใหญ่ใช้เวลา 4 ปี ในการขอตำแหน่งรองศาสตราจารย์

อาจารย์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ใช้เวลา 8 ชั่วโมงต่อวัน ในการพักผ่อน ใช้เวลา 6 ชั่วโมงต่อวันในการทำเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และผู้อื่นและใช้เวลา 10 ชั่วโมงต่อวัน ในการทำงานและการเรียนรู้เป็นที่น่าสนใจที่อาจารย์มหาวิทยาลัย ทั้งที่มีตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์และรองศาสตราจารย์ ใช้เวลาในการทำงานและการเรียนรู้ มากผิดปกติ คือ ใช้เวลา ประมาณ 10 ชั่วโมงต่อวัน จึงส่งผลให้มีเวลาในการทำเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และผู้อื่นน้อยลง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่ทำการสำรวจประชากร เมื่อปี พ.ศ. 2552 พบว่า ประชากรที่ทำงานในภาคองค์กรของรัฐ ใช้เวลาทำงานและการเรียนรู้ 8.8 ชั่วโมงต่อวันและจากการศึกษาในครั้งนี้จึงทำให้พอจะทราบถึงเหตุผลที่ทำให้ อาจารย์มหาวิทยาลัย ใช้เวลาในการทำงานและการเรียนรู้มากผิดปกติ กล่าวคือ อาจารย์มหาวิทยาลัยนั้นมีภาระงาน ที่จะต้องสอน วิจัย บริการวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไปพร้อมๆ กัน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง อีกทั้งยังมีอาจารย์อีกจำนวนไม่น้อยที่ต้องมีหน้าที่ทางด้านบริหารอีกด้วย กอปรกับปัจจุบันได้มีการเพิ่มหน้าที่ของอาจารย์ทางด้านเอกสาร โดยอาจารย์ต้องเก็บหลักฐานภาระงานเพื่อการรายงานผลการปฏิบัติงานตามคำรับรอง หรือเพื่อการประเมินคุณภาพภายในหน่วยงานอีกส่วนหนึ่งด้วย รายละเอียดตามข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ดังนี้ “การประเมินผลการปฏิบัติงานโดยให้อาจารย์ทำเอกสารแสดงภาระงาน เสียเวลามากเป็นงานเอกสารทำให้เสียเวลาทำงานอื่น” “เนื่องจากงานที่รับผิดชอบมีทั้งงานบริการ งานสอน งานบริหาร และงานวิจัย ทำให้เราไม่มีเวลาในการทำงานที่นั่งหน้าคอมพิวเตอร์ เปิดจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ค้นหาข้อมูล สิ่งเหล่านี้ บางครั้งต้องกลับไปทำที่บ้าน เพราะไม่มีเวลา” “หน่วยงานระดับคณะ/มหาวิทยาลัย ต้องมีการเพิ่มผู้ช่วยเหลืออาจารย์ในงานบางอย่างที่ไม่จำเป็นต้องใช้อาจารย์

เช่น งานธุรการ/เลขานุการ ให้เพียงพอกับจำนวนอาจารย์ที่มีอยู่ในแต่ละหน่วยงาน” “ถ้ามีการจัดสรรเวลาในการทำงาน อาจารย์อย่างเป็นระบบ จะช่วยให้การบริหารจัดการเวลาของอาจารย์เป็นไปได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น ที่เน้นสอนเป็นหลักต้องได้ข้อกำหนดการปฏิบัติงานอย่างน้อยเท่าใด อาจไม่ต้องมีงานวิจัย แต่งตำรา บริการวิชาการ” “อาจารย์ที่ต้องขึ้นฝึกปฏิบัติจริงบนตึกคูนักศึกษาอย่างใกล้ชิด จะใช้เวลาในการสอน ตรวจงาน ให้ข้อเสนอแนะ พัฒนานักศึกษาอย่างน้อยวันละ 10-12 ชั่วโมง จึงควรคิดภาระงานสอนให้เป็นจริงตามที่ปฏิบัติด้วย” ผลการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของประภาพร กิติ (2545) ซึ่งได้ศึกษาการใช้เวลาของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาที่กล่าวว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องจัดรูปแบบ และมอบหมายหน้าที่การทำงานและความรับผิดชอบให้กับบุคลากรโดยมีความสัมพันธ์กับตำแหน่งของเขาเท่านั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เริ่ม เหลาสีธิ (2549) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะองค์การกับการบริหารเวลาของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร ได้กล่าวว่า ผู้บริหารควรพิจารณาเลือกบุคลากรให้เหมาะกับงาน โดยการเลือกคนให้ตรงกับงานที่มีความชำนาญและความสามารถที่ตรงกับหน้าที่และตำแหน่งและงานที่มอบหมายไปเพื่อให้ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อองค์กร

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาแบบการใช้เวลาของอาจารย์มหาวิทยาลัย ทำให้ทราบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัย ใช้เวลาในส่วนของการทำงานและการเรียนรู้ เกินระดับที่ประชากรทั่วไปพึงใช้เวลาในส่วนนี้ จึงส่งผลให้ต้องใช้เวลาทำเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และผู้อื่นลดน้อยลง ซึ่งลักษณะการใช้เวลาเช่นนี้อาจไม่ส่งผลดีเฉพาะตัวของอาจารย์เอง แต่อาจจะมีผลกระทบไปถึงสถาบันครอบครัวที่ต้องการใช้เวลาในการทำกิจกรรมร่วมกันอีกด้วย ดังนั้นสิ่งที่ผู้ศึกษาขอเสนอแนะในเชิงนโยบาย คือ ควรมีกฎกำหนดบทบาท หน้าที่ของอาจารย์ให้ชัดเจน กล่าวคือ อาจใช้วิธีกำหนดภาระงานของอาจารย์แต่ละคนตามความถนัดหรือความชอบ เช่น อาจารย์ที่มีความถนัดด้านการสอน ก็ให้เน้นการสอนทำงานวิจัยให้น้อยลง อาจารย์ที่ถนัดด้านการวิจัย สอนให้น้อยลงและมีตัวชี้วัดผลงานด้านการวิจัยแทนการสอน จัดให้มีผู้ช่วยเหลืออาจารย์ในการทำงานบางอย่างที่จะช่วยลดภาระงานของอาจารย์ เช่น งานด้านเอกสาร งานธุรการทั่วไป จัดให้มีฐานข้อมูลเพื่อเก็บรวบรวมผลงานของอาจารย์แต่ละท่าน โดยไม่ต้องเก็บหลักฐานในรูปของเอกสาร อาจารย์ที่เข้าสู่ตำแหน่งบริหาร ควรใช้เวลาในการบริหารอย่างเต็มที่ ลดภาระงานด้านการสอน วิจัย บริการวิชาการลง ในส่วนของข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตนของอาจารย์เองที่ผู้ศึกษาขอให้คำแนะนำ คือ อาจารย์ควรใช้เวลาในการพักผ่อนให้เพียงพอ หาช่วงเวลาเพื่อการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ ให้ความสำคัญกับการใช้เวลาส่วนตัว ครอบครัว และผู้อื่น หากสามารถทำการปรับเปลี่ยนได้ทั้งในเชิงนโยบายและส่วนตัวตามข้อเสนอแนะดังกล่าวอาจส่งผลให้วิถีชีวิตการทำงานของอาจารย์มหาวิทยาลัยดีขึ้น อาจารย์มีความสุขมากขึ้น ใช้เวลาได้เหมาะสมยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการใช้เวลาของอาจารย์

ควรศึกษาคุณลักษณะของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่ทำให้มีพฤติกรรมการใช้เวลาในการปฏิบัติงานมากกว่ามาตรฐาน

ควรศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดภาระงานของอาจารย์ที่มุ่งเน้นตามความถนัด

เอกสารอ้างอิง

- ชูลี ชัยพิพัฒน์. (2533). รวมเรื่องสั้นสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สีสไทย.
- ศิริชัย กาญจนวาสีและคณะ.(2535). การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ.(2552). การสำรวจการใช้เวลาของประชากร. กรุงเทพฯ : สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี.
- ประภาพร กิติ. (2545). การบริหารเวลาของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่.
- วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เริ่ม เหลาสีทธิ. (2549). ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะองค์การกับการบริหารเวลาของผู้บริหารโรงเรียนที่มีผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

